

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы
Яңа Ибрай авыл җирлеге башкарма комитеты

КАРАР

№ 5

04.05.2017 ел

Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеге территориясен төзекләндерү һәм тоту кагыйдәләре турында

«Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциптары турында» 2003 елның 6 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 14 статьясына, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлдәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына, Татарстан Республикасы Президентының «киртәсез юлны төзмин итү турында» 2014 елның 18 декабрдәге 714 номерлы боекына ярашлы ашыгыч оператив хезмәтләренә транспорт чаралары биналарына һәм корылмаларына, ст. 6 Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеге муниципаль берәмлеге Уставы Яңа Ибрай авыл җирлеге башкарма комитеты

Карар кабул итте:

1. ТР Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеге территориясен төзекләндерү һәм тоту кагыйдәләрен яңа редакциядә расларга (1 нче кушымта).

2. Үз көчен югалткан дип тану:

Яңа Ибрай авыл җирлеге Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеген санитар тоту, җыештыруны оештыру, чисталыкны төзмин итү һәм территорияләргә тәртиптә тоту турында» 2009 елның 8 апрелдәге 1 номерлы карары;

3. Өлеге карарны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеге муниципаль берәмлегенә мөхтәрияттәрендә һәм Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында игълан итәргә:

<http://Aksubayevo.tatarstan.ru>
Яңа Ибрай авыл җирлеге
башкарма комитеты җитәкчесе

Ф. Х. Кәбиров

ТР АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ЯҢА ИБРАЙ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕН ТӨЗЕКЛӘНДЕРҮ ҺӘМ ТОТУ КАГЫЙДӘЛӘРЕ

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлеге муниципаль берәмлеге территориясен төзекләндерү һәм тоту кагыйдәләре (алга таба текст буенча) - Кагыйдәләр) Россия Федерациясе Конституциясе, «Россия Федерациясәндә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Конституциясе, «Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлендәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл жирлеге муниципаль берәмлеге Уставы нигезәндә эшләнгән.

1.2. Әлеге кагыйдәләр гамәлдәге законнарға ярашлы рәвештә торак пунктлар территориясен төзекләндерү һәм яшелләндерүне оештыру тәртибен билгели һәм барлык физик һәм юридик затлар өчен, аларның оештыру-хокукий формаларына карамастан, мәжбүри.

1.3. Бу кагыйдәләрдә төшенчәләр кулланыла:

территорияне төзекләндерү инженерлык әзерлеге һәм куркынычсызлыкны тәмин итү, яшелләндерү, япмалар төзү, яктырту, кече архитектура формаларын һәм монументаль сәнгать объектларын урнаштыру буенча чаралар комплексы.

- территорияләрне жыештыру-житештерү һәм куллану калдыкларын, башка чүп-чарны, карны, шулай ук халыкның экологик һәм санитар-эпидемиологик иминлеген тәмин итүгә һәм әйләнә-тирә мохитне саклауга юнәлдерелгән башка чараларны жыю, махсус алып барылган урыннарға чыгару белән бөйлә эшчәнлек төре;

йорт хужасы-милек хокукында булган торак бинадан файдаланучы (файдаланучы) физик (юридик) зат, яки торак бинаның хужасы яки вәкаләтле зат белән килешү (килешү) буенча: милекче;

-янешәдәге территория-газоннар, кече формадагы архитектура объектлары һәм башка корымалары булган территория участогы, ул турыдан-туры милек хокукында физик яки юридик затныкы булган жир участогы, арен-ды, даими (сроксыз) файдалану, гомерлеккә мирас итеп алынган милек чигенә тоташа.

Янешәдәге территорияләрнең чикләре, әгәр жир участогы, жир участогыннан түләүсез Ашыгыч файдалану, гомерлеккә мирас итеп алынган милек килешүләре белән башкача билгеләнмәгән булса, билгеләнә:

1) ике яклы төзелешле урамнарда биләгән участок озынлыгы буенча, киңлеге буенча урамның йөрү өлешә күчешенә кадәр;

2) биләгән участок озынлыгы буенча бер яклы төзелешле урамнарда, ө киңлеге буенча урамның бөтен киңлегенә, шул исәптән каршы тротуар һәм тротуар артында 10 метр;

3) юлларда, сәнәгать оешмаларына, шулай ук торак микрорайоннарға, карьерларға, гаражларға, складларға һәм жир участокларына керү юлларында юлның бөтен озынлыгы буенча, шул исәптән 10 метрлы яшел зона буенча;

4) төзелеш майданчыкларында төзелешнең бөтен периметры буенча 15 метрдан да ким булмаган территория;

5) капитал булмаган сәүдә, жәмәгать туклануы һәм көнкүреш хезмәте объектлары өчен халыкны вание 10 метрдан да ким булмаган радиуста.

- гомуми файдалану территориясе янәшәдәге территория һәм гомуми файдалануның башка территориясе (парклар, скверлар, куаклар, бакчалар, бульварлар, майданнар, урамнар һ. б.);

- яшеллекләрнең торгызу бәясе-муниципаль соб-ственодагы яшеллекләргә зыян китергән өчен түләнгән торган зыянны матди компенсацияләү, санкцияләнгән күчереп утыртулар яки яшеллекләрне жимөргөндө, шулай ук аларны зарарлаганда яки юк иткөндө алына;

яшеллекләр агач, куак һәм үлән үсемлекләре, торак пунктлар территориясендә урнашкан;

- калдыкларны вакытлыча саклау урыны-контейнер майданчыгы, каты көнкүреш калдыкларын жыю өчен билгеләнгән контейнерлар;

-калдыклар житештөрүче-үз эшчәнлегенә нәтижәсендә калдыклар барлыкка китерүче физик яки юридик;

территорияне төзекләндерү элементлары декоратив, техник, планлаштыру, конструктив жайланмалар, үсемлек компонентлары, төрле төр жиһазлар һәм бизәкләр, кече архитектура формалары, капитал булмаган стационар булмаган корылмалар, тышкы реклама һәм төзекләндерүнең состав өлешләре буларак кулланыла торган мөгълүмат.

ташландык транспорт чарасы – миләкче тарафыннан алты ай һәм аннан да күбрәк вакытка калдырылган транспорт чарасы, аңа башка затларның иреккә керүен кире какмый (ишекләр, кузовның паялалану элементлары, кузовның башка элементлары, ябык ишекләр, ишекләрне бикләү мөмкин булмау һ. б.), шулай ук билгеләнгән максат буенча куллану мөмкин түгеллегенә билгеләренә ия (түбән төгөрмөчләр, төгөрмөчләр булмау яки башкалар конструктив детальләр һәм башкалар), һәм шул ук вакытта гомуми файдалану урыннарында (придо-мов территорияләрендә)булган, транспорт чараларын саклау өчен билгеләнмәгән (транспорт чараларын урнаштыру өчен махсус билгеләнгән урыннардан тыш) яки транспорт чараларын урнаштыру өчен махсус билгеләнгән урыннарда (парковкаларда, парковка урыннарында, түләүле автостоянкаларда, гаражлардан яки башка биналардан, техника саклау өчен билгеләнгән биналардан тыш) озак вакыт (алты ай һәм аннан да күбрәк) булган һәм юл йөрүгә, үтүгә комачаулаган жәяүлеләр, территорияне жыештыру, ашыгыч хезмәтләр автомашиналары, башка махсус транспорт, подъездларга чүп жыю машиналары йөрү, чүп контейнерларына һәм (яки) күләменә өлгә Кагыйдәләрнең таләпләрен бозып, Көчөк. Автомобильләр йөрү, жәяүлеләр йөрү, территорияләрне жыештыру, ашыгыч хезмәтләр машиналары, башка махсус транспорт, подъездларга, чүп жыю машиналары йөрү, шулай ук террорчылыкка янаган куркынычны бетерү өчен ташланган транспорт чарасы билгеләнгән төр типтә эвакуацияләнергә тиеш;

- транспорт чараларын урнаштыру өчен махсус билгеләнгән урыннар-законнар нигезендә оештырылган автомобиль тукталышлары, гаражлар, ремонт остаханәләре һәм башка биналар, техниканы саклау (хезмәт күрсәтү) өчен билгеләнгән биналар; Министрлар Советы – Россия Федерациясе Хөкүмәте карары белән расланган Россия Федерациясе Юл хәрәкәте кагыйдәләре нигезендә билгеләнгән парковкалар (парковка урыннары) 23.10.1993 № 1090 «юл хәрәкәте кагыйдәләре турында»;

- йорт яны территориясе-күпфатирлы торак бинага якин жир участогы, яшелләндерү элементларын, керү юлларына жәяүлеләр юлларын, йортка керү юлларын, өлгә йортта яшәүчеләр өчен майданчыкларны (балалар, спорт, ял итү, контейнерлар, этләр йөрү өчен) һәм йортны хезмәтләндерү, эксплуатацияләү һәм төзекләндерү өчен билгеләнгән башка объектларны үз эченә ала.

йорт хужалыгы территориясе жир участогы, үз-стенада яки башка хокукта булган, тиешле атрибуты булган торак бина койма, күрсәткөчләр һ. б.;

ташландык комплектсыз автотранспорт хужасы баш тарткан транспорт чарасы; хужасы булмаган транспорт чарасы; транспорт чарасы хужасы билгесез булган ство. Транспорт чарасының кемлеге (милекченең булуы яки булмавы) турында нәтижеләрне Эчке эшләр органнарының тиешле хезмәтләре тәкъдим итә;

ашыгыч оператив хезмәтләренң транспорт чаралары янғын күзәтчеләге хезмәте, гадәттән тыш хәлләрдә реакция хезмәте, полиция, ашыгыч медицина ярдәме хезмәте, газ чөлтөрөнә авария хезмәте, террорга каршы хезмәт транспорт чаралары.

1. Территорияне жыештыру

2.1 Яңа Ибрай авыл жирлегә муниципаль берәмлеге территориясендә чистарту һәм жыештыру системасы рациональ жыюны, тиз арада бетерүне, ышанычлы зарарсызландыруны һәм көнкүреш калдыкларын иктисади яктан максатчан утильләштерүне күздә тотарга тиеш.

2.2. Чистарту объектлары булып: йорт хужалыгы территориясе, урам юллары, социаль-мәдәни билгеләнештәге объектлар, предприятиеләр, учреждениеләр һәм оешмалар территорияләре, скверлар, майданнар, гомуми файдалану урыннары, ял итү урыннары тора.

2.3 физик һәм юридик затлар, аларның оештыру-хокукый формаларына карамастан, гамәлдәге законнарға, өлеге Кагыйдәләргә ярашлы рәвештә, милек хокукында яки башка өйбәрләр хокукында аларга караган жир кишөрлекләрен һәм янәшәдәге территорияләренә вакытында һәм сыйфатлы чистартуны һәм жыештыруны тәзмин итәргә тиеш.

Башка территорияләренә жыештыруны оештыруны новои-брайкинский авыл жирлегә башкарма комитеты махсуслаштырылган(ми) оешма (ями) белән килешү буенча ния муниципаль берәмлеге бюджетында бу максатларга каралган акчалар чикләрендә гамәлгә ашыра.

2.4. һәр сәнәгать оешмасы саклагыч яшел полосалар булдырырга, торак кварталларны житештерү корылмаларыннан сакларга, оешмадан һәм төзелешләрдән чыгу юлларын төзекләндерергә һәм чисталыкта тотарга тиеш.

2.5. Яңа Ибрай авыл жирлегә муниципаль берәмлеге территориясендә житештерү һәм куллану калдыкларын санкцияләнмәгән урыннарда туплау һәм урнаштыру тыела.

Житештерү һәм куллану калдыкларын санкцияләнмәгән урыннарда урнаштырган кешеләр өлеге территорияне үз хисабына жыештыралар һәм чистарталар, ә кирәк булганда жир участогын рекульти - вациялиләр.

Житештерү һәм куллану калдыкларын рөхсәтсез чүплекләргә урнаштырган затларны билгеләү мөмкин булмаган очракта, житештерү һәм куллану калдыкларын бетерү һәм валок территорияләрен ре-культивацияләү Кагыйдәләренң 2.3 пункты нигезендә өлеге территорияне жыештыруны тәзмин итәргә тиешле затлар хисабына башкарыла.

2.6. Калдыкларны һәм чүп-чарны жыю һәм чыгару гамәлдәге норматив хокукый актлар белән билгеләнгән тәртиптә контейнер яки бестарный система буенча башкарыла.

2.7. Яңа Ибрай авыл жирлегә муниципаль берәмлегенә гомуми файдалану территориясендә калдыкларны һәм чүп-чарны яндыру тыела.

2.8. Яңа Ибрай авыл жирлегә муниципаль берәмлеге территорияләрен жыештыруны оештыру аларның житештерүчеләрендә калдыклар барлыкка килүенң норматив күләме күрсәткечләрен куллану нигезендә башкарыла.

2.9. Торак йортлардан, сөүдә һәм гомуми туклану оешмаларыннан, мәдәнияттән, балалар һәм дөвалау учреждениеләреннән көнкүреш калдыкларын һәм чүп-чарны чыгару өлеге орган-низация һәм йорт хужалары, шулай ук башка калдыклар житештерүчеләр тарафыннан мөстөкыйль рәвештә яки махсуслаштырылган оешмалар белән килешүләр нигезендә башкарыла.

2.10. Төзелеш һәм башка оешмалар төзелеш, ремонт-төзелеш һәм торгызу эшләрен башкарганда төзелеш майданчыкларына якин территорияләрдә 5 метр радиуста төзелеш материаллары, тупрак һәм төзелеш калдыкларын жыештырырга тиеш.

Төзелеш чүп-чарларын ремонттан чыгару ре-монтны гамәлгә ашыручы кешеләр көчә белән махсус билгеләнгән урыннарда башкарыла.

Ремонт вакытында барлыкка килгән төзелеш чүп-чарларын вакытлыча саклау урынна-рында жыю тыела.

2.11. Муниципаль берәмлектә кагыйдәләрнең 2.3 пунктында алынган физик һәм юри-дик затларның житештерү һәм куллану калдыкларын жыю һәм жыештыру һәм техник хезмәт күрсәтү белән калдыкларны вакытлыча саклау урыннары оештырылырга мөмкин. Контейнерлар урнаштыру өчен майданчыклар торак йортлардан, балалар учреждениеләреннән, спорт майданчыкларыннан һәм халыкның ял итү урыннарыннан 20 метрдан да ким булмаган, әмма 100 метрдан да артык булмаган аралыкта өрак булырга тиеш. Планлы-дәими системаны оештыру һәм көнкүреш калдыкларын бетерү режимы тиешле Башкарма комитетның алдан кую һәм санитар-эпидемиологик хезмәт белән килешү карары нигезендә билгеләнә»;

2.12. Урамнарда, майданнарда, скверларда һәм башка жәмәгать урыннарында житештерү һәм куллану калдыклары белән тыгылуны булдырмау өчен калдыкларны вакытлыча саклау өчен махсус көчкөнә савытлар (урналар, баклар) урнаштырыла. Житештерү һәм куллану калдыкларын вакытлыча саклау өчен савытлар урнаштыру һәм аларны чистарту 2.3 пункты белән тиешле территорияләргә жыештыру өчен жава-плы кешеләр тарафыннан башкарыла. Кагыйдә.

Урналар (баклар) тезек һәм чиста хәлдә тотылырга, чүп-чар тупланган сәен чистары-нырга һәм айга бер тапкырдан да сирәгрәк юылырга һәм дезинфекцияләнергә тиеш.

2.13. Контейнер майданчыгыннан һәм аңа яқын территориядән контейнерлардан чүп ташу транс-портына төялгәндә төшеп калган житештерү һәм куллану калдыкларын чы-гару калдыкларны чыгаруны гамәлгә ашыручы оешма хезмәткәрләре тарафыннан башкарыла.

2.14. Калдыкларны чыгару аларны ташу вакытында югалту мөмкинлеген булдырмау, авария хәлен булдыру, транспортланган калдыкларның кешеләрнең сәламәтлегенә һәм әйләнә-тирә мохиткә зыян китерү ысуллары белән башкарылырга тиеш.

Куркыныч калдыкларны чыгару лицензиясә булган оешмалар тарафыннан Россия Фе-дерациясә һәм Татарстан Республикасы законнары таләпләренә туры китереп башка-рыла.

2.15. Канализацияләре булмаган торак биналарда, зур әйберләргә чокырга эләгүенә комачаулаучы, 5х5 см-дан артмаган ячейкалы, су үткәрми торган төбе, стеналары һәм капкачлары булган туалет һәм юыну пычракларын бергә жыю өчен, жылытылган чокырлар булырга тиеш.

До-мов һәм урамнар территориясеннән тыш чүплекләр һәм пычраклар агызу, житештерү һәм куллану калдыкларын урам юлларына чыгару тыела.

2.16. Сыек пычраклар махсус транспортлы оешмалар тарафыннан килешүләр яки бер тапкыр бирелә торган гаризалар буенча чыгарыла.

2.17. Йорт хужалары чүп жыю урыннарына һәм чокырларга керү юлларын төзмин итәргә тиеш. Чүп жыючыларга керү мөмкинлеге булмаган очракта, соңгылары йорт хужалары көчә һәм акчалары белән йөкләү урынына китерелә.

2.18. Су агымы канауларын, лоткаларны, торбаларны, ишегалларыннан жир өстөндөгә һәм жир астындагы суларны чыгару өчен билгеләнгән дренажларны чистарту һәм жыештыру Кагыйдәләрнең 2.3 пунктында күрсәтелгән кешеләр тарафыннан башкары-ла.

2.19. Суны тротуарларга, газоннарда, юлның йөрү өлешенә агызу рөхсәт ителми, ө ава-рия эшләрен башкарганда суны агызу коммуникацияләр хужалары белән килешү буен-ча һәм ташландык агынтыларны су агызу буенча эшләргә чыгымнарны каплау белән махсус чишмәләр яки шланглар буенча яқындагы фекаль яки яңгыр канализациясә ко-еларына гына рөхсәт ителә.

2.20. Санкцияләнгән калдыкларны һәм башка чүп-чарны саклау һәм утильләштерү урыннарын тоту һәм эксплуатацияләү норматив хокукый ак-тамилар билгеләгән төр-типтә башкарыла.

2.21. Электр тапшыру линияләрен, газ, сууткәргеч һәм жылылык челтәрләрен урнаштыру һәм эксплуатацияләү өчен бүлеп бирелгән территорияләренә жыештыру һәм чистарту өлегә челтәрләренә һәм электр тапшыру линияләрен эксплуатацияләүче оешмаларның көчләре һәм мохитләре белән башкарыла. Әгәр өлегә пунктта күрсәтелгән челтәрләр хужасыз булса, территорияләренә жыештыру һәм чистартуны хужасыз милекне саклау һәм эксплуатацияләүне тәэмин итү турында килешү төзелгән оешмалар башкара.

2.22. Күзәтү коеларын, жир асты коммуникацияләрен чистартканда, туфрак, чүп-чар, пычрак-син махсус савытка тупланалар һәм шунда ук оешмалар көчә белән чыгарылар, чистарту эшләре белән шөгыльләнәләр.

Урамнарның юл өлешенә, тротуарларга һәм газоннарга пычраклар салу тыела.

2.23. Юл хәрәкәтенә комачаулаучы урамда ташланган әйберләренә жыю өлегә объектларга хезмәт күрсәтүче оешмаларга йөкләнә.

2.24. Комплектсыз (төзек булмаган) транспорт чарасын йортларга якин территорияләрдә саклау тыела.

2.25. Газоннарда, елга, күл, сулык ярларында, чишмә янында, колонкаларда, тротуарларда, паркларда, скверларда транспорт чараларын юу һәм ремонтлау тыела.

3. Язгы-жәйге чорда территорияләренә жыештыру үзенчәлекләре

3.1. Язгы-жәйге жыештыру чоры 15 апрельдән 15 октябрьгә кадәр билгеләнә һәм урамнарның, тротуарларның, мәйданнарның, йорт яны территорияләренә хәрәкәт итү өлешен сөртүне күзәтә.

Климат шартларына бәйле рәвештә Яңа Ибрай авыл жирлегә башкарма комитеты күрсәтмәсе буенча язгы-жәйге урып-жыю чоры үзгәртелергә мөмкин.

4. Көзге-кышкы чорда территорияләренә жыештыру үзенчәлекләре

4.1. Көзге-кышкы жыю чоры 15 октябрьдән 15 апрельгә кадәр билгеләнә һәм алдында чүп-чарны, карны һәм бозны, пычракны жыюны һәм чыгаруны, урамнарда хлоридлар катнашмасы белән ком сибүне күзәтә.

Климат шартларына бәйле рәвештә Яңа Ибрай авыл жирлегә башкарма комитеты күрсәтмәсе буенча көзге-кышкы урып-жыю чоры үзгәртелергә мөмкин.

4.2. Яфрак төшү чорында беркетелгән территорияләренә жыю өчен җаваплы оешмалар урамнар һәм магистральләр, ишегалды территорияләре буйлап газоннарда коелган яфракларны жыялар һәм аны чыгаралар. Агачларның һәм куакларның комле өлешенә Яфраклар жыю тыела.

4.3. Яңа төшкән карны валларга һәм өемнәргә салу барлык урамнарда, мәйданнарда, яр буйларында, бульварларда һәм скверларда рөхсәт ителә.

4.4. Урамның киңлегенә һәм хәрәкәт характерына бәйле рәвештә, анда валлар юлның ике ягында да яки тротуар буйлап юлның бер ягында кирәкле юллар һәм юллар калдырып, юлның ике ягында да булырга мөмкин.

4.5. Паркларда, бакчаларда, скверларда һәм башка яшел зоналарда юлларны жыештырганда, химик реагентлар булмаган карны вакытлыча жыю рөхсәт ителә, яшеллекләренә саклау һәм зрегән суларның агымын тәэмин итү шарты белән алдан әзерләнгән бу максатлар өчен мәйданчыкларга.

4.6. Тыю:

магистральләрнең, урамнарның һәм юлларның йөрү өлешенә кар, квартал эчендәге юллардан, ишегалды территорияләренән, предприятиеләр территорияләренән, орган-низация, төзелеш мәйданчыкларыннан, сәүдә объектларыннан чыккан счи кар чыгарырга яки күчерергә;

пычрак һәм тозлы карны, шулай ук га-зоналарга, чөчөк бакчаларына, куакларга һәм башка яшел зоналарга бозны күчерү һәм күчерү.

тротуарларда.

4.7. Түбөлөрне кардан чистарту һәм сосулекларны бетерү бина һәм корал хужаларына йөклөнә һәм куркынычсызлык тәэмин итү белән дежурларны билгеләү, тротуарларны саклау, биеклектә эшләүче кешеләрне иминият жиһазлары белән жиһазландыру башкарылырга тиеш.

Биналарның хужалары (арендаторлары) түбөлөрне кардан, боздан һәм сосулеклардан вакытында чистартуны оештырырга тиеш.

Тышкы су агызылуы түбөлөрне вакыт-вакыт кардан чистартырга кирәк, калыңлыгы 30 см артык булган кар катламы барлыкка килүгә юл куймаска кирәк. карны түбедән төшөргәндә, кешеләрнең иминлеген тәэмин итү буенча чаралар күрелергә тиеш, шулай ук, агачлар, куаклар, урам электр яктырту һава линияләре, сузгычлар, реклама конструкцияләре, юл билгеләре, элемент линияләре, билге.

Түбедән төшкән карны шунда ук чыгарырга кирәк.

Махсус оешмалар җыештырган юлларда карны түбедән алып чыгып киткәнче ташларга һәм алар белән уртак валга салырга кирәк.

4.1. Ашыгыч оператив хезмәтләрнең транс-тегү чаралары биналарына һәм корылмаларына киртәсез йөрүне тәэмин итү

4.1.1. Янғын сүндерү максатларында кулланыла торган биналарга, корылмаларга, ачык складларга, тышкы янғын баскычларына һәм су чыганакларына Юллар, юллар һәм керү юллары һәрвакыт янғын сүндерү техникасы өчен ирекле булырга, төзек хәлдә тотылырга, кыш көне кардан һәм боздан чистартылырга тиеш.

4.1.2. Юлларны һәм юлларны ремонтлау өчен Ябу яки башка сәбәпләр аркасында янғын сүндерү машиналарын йөртүчеләргә комачаулау турында янғын сүндерү бүлекчеләренә кичекмәстән хәбәр итәргә кирәк.

4.1.3. Юллар ябылган вакытта тиешле урыннарда урау юл күрсәткечләре урнаштырылырга яки ремонтлана торган участоклар һәм су чыганакларына керү юллары аша кичүләр урнаштырылырга тиеш.

5. Тышкы төзекләндерү элементларын тоту тәртибе

5.1. Тышкы төзекләндерү элементларының эчтәлегенә гомуми таләпләр.

5.1.1. Тышкы төзекләндерү элементларын, шул исәптән һәйкәлләрне, мемориалларны торгызу һәм ремонтлау эшләрен, физик һәм (яки) юридик затлар, аларның оештыру-хокукый формаларына карамастан, милек хокукында тышкы төзекләндерүнең тиешле элементларына ия булган, хужалык алып баруны үз эченә ала. Оператив идарә итү, яки милекче яки кеше, вәкаләтле-чен милекче белән килешүләр нигезендә.

Физик һәм юридик затлар янәшәдәге территорияләрдә урнашкан төзекләндерү элементларын тотуны оештыралар.

5.1.2. Стеналарны, коймаларны, газон һәм тротуар коймаларын, киоскларны, палаткаларны, павильоннарны, кибетләрне, белдерүләр өчен стендаларны һәм башка җайланмаларны төзү һәм урнаштыру Россия Федерациясе законнары, җирле үзидарә органнарының норматив хокукый актлары белән билгеләнгән тәртиптә рөхсәт ителә.

5.1.3. Төзелеш майданчыклары бөтен периметр буенча урнаштырылган үрнәктәге тыгыз койма-ром белән әйләндереп алынырга тиеш. Стеналарда минималь юллар булырга тиеш.

5.2. Билге һәм реклама.

5.2.1. Бу максатлар өчен билгеләнмәгән урыннарда газеталар, афишалар, плакатлар, төрле белдерүләр һәм рекламалар урнаштыру һәм ябыштыру тыела.

Газеталарны, плакатларны, афишаларны, төрле белдерүләрне махсус-ально урнаштырылган щитларда яки реклама тумбаларында гына ябыштырырга рөхсәт ителә.

5.2.2. Тышкы реклама чараларын урнаштыру һәм эксплуатацияләү Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлегенә башкарма комитеты карары белән билгеләнгән тәртиптә башкарыла.

5.3. Биналарны һәм корылмаларны ремонтлау һәм тоту.

5.3.1. Биналарны һәм корылмаларны эксплуатацияләү, аларны ремонтлау яңа кагыйдәләргә һәм техник эксплуатация нормаларына ярашлы башкарыла.

5.3.2. Агымдагы һәм капитал ремонт, биналарның һәм корылмаларның фасадларын буяу аларның техник торышына бәйле рәвештә яки милекчә белән килешү буенча башка кешеләр тарафыннан башкарыла.

5.3.2. Муниципаль берәмлекнең гомуми файдалану территориясендә билгеләнгән тәртиптә алынган тиешле рәхсәтне алмыйча хужалык һәм ярдәмчә корылмаларны (агач сарайлар, будкалар, гаражлар, күгөрченнәр) үз белдәге белән төзү тыела;

5.3.3. Төзелеш материалларын, продукцияне, чималны, жиһазларны, жирне, металл сыныкларын, агач, агач материалларын һәм аларны җитештерүдән калган калдыкларны йорт яны территориясендә билгеләнгән тәртиптә алынган рәхсәтсез җыю һәм саклау тыела. Төзелеш материаллары, жиһазлар, башка өйберләр 5 көн эчендә җыештырылырга тиеш.

Төзелеш материалларын җыю Новоибраikinский авыл җирлегенә башкарма комитеты җиткәчсә биргән хат-рәхсәт нигезендә башкарыла ала. Рәхсәт ике ай эчендә склад һәм саклауны планлаштыручы физик яки юри-дик зат гаризасы нигезендә бирелә.

Рәхсәтнең гамәлдә булу вакытын озайту кирәк булганда, яшәү урыны буенча гариза бирүче документның гамәлдә булу вакытын (срок тәмамланганнан соң бер көннән дә соңга калмыйча) ике айдан да артыкка озайтуны рәсмиләштерергә тиеш түгел.

Төзелеш материалларын җыюга рәхсәт ике экземплярда төзелә, алар бер үк юри-дик көчкә ия, аларның берсе за-явительдә, икенчесе складка рәхсәт бирүне теркәүне гамәлгә ашыручы җаваплы затта булырга тиеш.

6. Муниципаль берәмлек территориясен яшелләндерү

6.1. Барлык яшеллекләр дә тигез яшел фонд төшкил итә.

6.2. Территорияне яшелләндерү, паркларны, скверларны, зел-еный зоналарны карап тоту һәм торгызу буенча эшләр, урманнарны саклау һәм саклау махсуслаштырылган оешмалар тарафыннан преде-лахтагы Яңа Ибрай авыл җирлегенә башкарма комитеты белән килешүләр буенча муниципаль берәмлек бюджетында әлегә максатларга каралган акчалар белән башкарыла.

6.3.Жир кишәрлекләре булган физик һәм юридик затлар өлегә участокларда, шулай ук янәшәдәге территорияләрдә урнашкан яшеллекләрне саклау һәм саклау бурычын үтәргә тиеш.

Кагыйдәләрнең 6.2 һәм 6.3 пунктчаларында күрсәтелгән 6.4 кешегә:

- барлык кирәкле агротехник чараларны (су сибү, йомшарту, кисү, киптерү, үсемлекләрнең корткычлары һәм авырулары белән көрәш, үлән чабу)вакытында үткөрүне тәэмин итәргә;

коры һәм авария хәлендәге агачларны кисү һәм кисү, коры һәм Поло-манлы сучларны кисү һәм юл хәрәкәтен көйләүче техник чараларның күрүчәнлеген чикләүче ботакларны кисү;

жирле үзидарә органнарына корткычлар һәм авырулар күренешенә барлык очраклары турында җиткөрергә һәм алар белән көрәшү чараларын күрергә, яраларны һәм агачлардагы тишәкләрне буяу ясарга;

- яшеллекнең коймаларын вакытында ремонтлау.

6.5. Яшеллек майданнарында тыела:

- газоннарда һәм яшь урман утыртуларда йөрергә һәм ятарга;

агачларны, куакларны, ботакларны һәм ботакларны вату, яфракларны һәм чөчәкләрне йолкып алу, жимешләрне җыю һәм җыю;

чатырларны вату һәм учаклар ягу;
газоннарны, чәчәк бакчаларын, юлларны һәм сулыкларны тыгып куярга;
скульптураларны, эскәмияләрне, коймаларны бозу;
агачлардан сок алу, кисүләр, язулар ясау, агачларга белдерүләр, номер бил-
геләре, һөртөрлө күрсәткечләр, чыбыклар ябыштыру һәм агачларга чүкәчләр, тир-
бөлешләр, баулар элгән өчен ыргаклар һәм кадаклар салу, ботакларда көр киптерү;
велосипедларда, мотоциклларда, атларда, тракторларда һәм автомашиналарда
йөрү;

автотранспорт чараларын юарга, көр юарга, шулай ук яшеллекләр территория-
ясендә урнашкан сулыкларда хайваннарны юарга;

- ял итү урыннарында, кешеләрнең күпләп торы урыннарында, пляжларда, сквер-
ларда автотранспорт чаралары хәрәкәткә һәм тукталышы тыела.

- автотранспорт чараларын газоннарда парковкага;

төрлек көтүе;

төзелеш һәм ремонт эшләрен агачларны зыян күрүдән саклауны рәнтлаучы кал-
каннар белән коймасыз башкарырга;

агач тамырларын агач ботагынан 1,5 метр ераклыкта ачып, муеннарын агач-ев
туфрагы яки төзелеш чүп-чарлары белән капларга;

яшеллекләр территориясендә материаллар жыйнарга, шулай ук яткан territori-
яләрдә зә-Лены агачлары зарарланучыларының таралуына ярдәм итүче материаллар
складлары оештырырга;

чүплек, кар һәм боз чүплекләре оештыру, агачлар һәм куакларның саклануын
тәэмин итүче чаралар күрмичә, яшел агачлар булган участкаларда түбөлөрдән кар
ташлау;

үсемлек туфрагы, ком чыгару һәм башка казулар башкару;

паркларда, урман паркларында, скверларда һәм башка территория-рияләрдә
этләрне йөртү һәм арбадан жибөрү;

-муниципаль берәмлекнең гомуми файдалану территориясендәге яфрактарны
һәм чүп-чарны яндыру-ния.

6.6. Агачларны һәм куакларны үз белдегәң белән кисү тыела.

6.7. Жир асты коммуникацияләре төзелеш яки таш салу зонасына элөгүче зрә
агачларны һәм куакларны сүтү, муниципаль берәмлек чикләрендә югары вольтлы ли-
нияләр һәм башка корылмалар урнаштыру муниципаль берәмлекнең жирле админи-
страциясенә язма рәхсәткә буенча гына башкарыла.

6.8. Жир асты коммуникацияләрен тәзү яки жәю белән бәйлә зур агачларны һәм
куакларны мәжбүри сүтү өчен торгызу бәясә алына;

6.9. Агачларны һәм куакларны сүтүгә рәхсәт бирү торгызу бәясән түлөгәннән соң
башкарыла.

Өгәр күрсәтелгән утыртулар күчәрәп утыртылырга тиеш булса, ул торгызу бәясән
түләмичә башкарыла.

Яшеллекләрнең торгызу бәясә күләме һәм утырту урыны Яңа Ибрай авыл
жирлегә башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Яшеллекләрнең торгызу бәясә Яңа Ибрай авыл жирлегә муниципаль берәмлегә
бюджетына кертелә.

6.10. һөртөрлө зыян яки үз белдегә белән яшеллекләрне кисү, шулай ук саклау
чараларын күрмәү һәм яшеллекләргә ваемсыз мөнәсәбәт өчен гаеплеләр административ
һәм жинаять жаваплылыгына тартылырга мөмкин.

7. Юлларны саклау һәм эксплуатацияләү

7.1. Муниципаль берәмлек территориясендә юл япмаларын саклау максатыннан:

йөк ташу;

урамнарда йөкләү-бушату эшләре вакытында рельсларны, бүрәнәләрне, тимер бал-
каларны, торбаларны, кирпечне, башка авыр өйбөрләрне ташлау һәм аларны жыйу;

каты япма белән капланган торак пунктлар урамнары буйлап ара, казда машиналар юк йөрү;

квартал эчендәгә жәяүлеләр до-рожаларында, тротуарларда зур йөк транспорты хәрәкәте һәм тукталышы.

7.2. Махсус оешмалар Кагыйдәләренең 2.3 пунктында күрсәтелгән затлар белән килешүләр нигезендә муниципаль берәмлекләр территорияләрен жыештыралар.

7.3. Муниципаль берәмлек чикләрендә гомуми файдаланудагы автомобиль-биль юлларын, күперләрен, тротуарларны һәм башка транспорт инженерлык коралларын агымдагы һәм капитал ремонтлау, төзү һәм реконструкцияләү (гомуми файдаланудагы автомобиль юлларыннан, күперләрдән һәм федераль һәм региональ әһәмияттәгә башка транспорт инженерлык корылмаларыннан тыш) Башкарма комитет белән килешүләр (контрактлар) буенча махсуслаштырылган оешмалар тарафыннан башкарыла Яңа Ибрай авыл җирлегә капитал кертмә планна ярашлы.

7.4. Жир асты чөлтөрләре карамагында булган оешмалар даими рәвештә коммуникация люкларының капкачлары һәрвакыт юл япмасы дәрәжәсендә булсын, даими рәвештә төзек хәлдә һәм ябык булсын өчен күзәтергә тиеш. Урамнарның һәм тротуарларның йөрү өлешендә урнашкан люклар, коелар капкачлары, алар зыян күргән яки җимерелгән очракта, шунда ук хезмәт күрсәтүче оешма тарафыннан көртәленергә һәм 6 сәгать эчендә коммуникацияләр булган оешмалар тарафыннан торгызылырга тиеш.

8. Муниципаль берәмлекләр территориясен яктырту

8.1. Урамнар, юллар, майданнар, яр буйлары, күперләр, жәяүлеләр аллеялары, иҗтимагый һәм рекреация территорияләре, торак кварталлар, торак йортлар, сәнгать һәм коммуналь оешмалар территорияләре, юл билгеләре һәм күрсәткечләре, торак пунктлар турындагы мәгълүмат элементлары тәүлекнең караңгы вакытында Яңа Ибрай авыл җирлегә башкарма комитеты расписаниесе буенча яктыртылырга тиеш. Әлеге объектларны яктырту бурычы аларның милекчеләренә яки милекче тарафыннан номинацияләнгән затларга йөкләнә.

8.2. Муниципаль берәмлек территориясен энергия белән тәзмин итү физик һәм юридик затлар белән килешүләр (контрактлар) буенча, аларның оештыру-хокукый формаларына карамастан, билгеләнгән тәртиптә аларга бирелгән җир участкаларының милекчеләре булып тора.

8.3. Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлегә башкарма комитеты белән килешүләр буенча махсуслаштырылган оешмалар тарафыннан урамнарның тышкы освещение чөлтөрләрен төзү, эксплуатацияләү, агымдагы һәм капитал ремонтлау башкарыла.

8.3.1. Урамнарны, юлларны, майданнарны һәм башка объектларны тышкы яктырту Аксубай муниципаль районының Яңа Ибрай авыл җирлегә башкарма комитеты тарафыннан расланган график буенча алып барыла;

8.3.2. Биналар һәм корылмалар хужалары, милек формаларына карамастан, проект буенча биналарны һәм корылмаларны архитектура-сәнгать яктыртуының булуын һәм эшләвен тәзмин итергә тиеш;

8.3.3. Торак йортларның подъездларын тышкы яктырту җайланмаларын кабызу һәм сүндөрү урамнарны тышкы яктырту режимында башкарыла;

8.3.4. Терегөмөшле газ разрядлы лампалар махсус бу максатлар өчен бүлеп бирелгән биналарда сакланарга һәм утильләштерү өчен махсус предприятиеләргә чыгарылырга тиеш

Күрсәтелгән лампаларны чүплеккә чыгарырга ярамай;

8.3.5. Металл таянычлар, кронштейннар һәм тышкы яктырту җайланмаларының һәм контакт чөлтөрәнең башка элементлары чисталыкта булырга, крен, коррозия очагы булмаска һәм кирәк булганда милекчеләр (хужалар, кулланучылар) тарафыннан бу-

ялырга тиеш, өмма өч елга бер тапкырдан да сирәгрәк түгел, һәм төзек хәлдә тотылырга тиеш;

8.3.6. Тышкы яктырту таянычлары, жәмәгать транспортының контакт челтәре таянычлары, саклагыч, аергыч коймалар, юл корылмалары һәм юл жиһазлары элементлары буялырга, язулардан һәм теләсә нинди Мөгълүмати-басма продукт-цитлардан чистартылырга, төзек хәлдә һәм чисталыкта тотылырга тиеш;

8.3.7. Тышкы яктырту терәкләрен, жәмәгать транспорты контакт челтәренең терәкләрен алыштырганда, күрсәтелгән конструкцияләр өч тәүлек эчендә сүтелергә һәм СЕ-тей хужалары тарафыннан чыгарылырга тиеш;

Жимерелгән яктырту терәкләрен һәм электрлаштырылган транспортның контакт челтәрен чыгару терәк хужасы тарафыннан башкарыла: төп юлларда кичекмәстән; калган тер-риторияләрдә (демонтажлана торган терәкләргә чыгаруны да кертеп) мондый ихтыяж ачыкланганнан соң (демонтажланганнан соң)тәүлек девамында;

8.3.8. Яктырту терәкләре һәм электрлаштырылган транспортның контакт челтәре хужалары тәүлек девамында авыш терәкләргә сүтү яки төзәтү буенча чаралар күреләр;

8.3.9. Яктырту таянычларында һәм жәмәгать транспорты контакт челтәренең таянычларында урнаштырылган барлык элементларның һәм объектларның төзек һәм куркынсыз торышы һәм канәгатьләнәрлек тышкы кыяфәте өчен әлеге таянычларның хужасы (хужасы) җаваплы;

8.3.10. Тышкы яктырту җайланмаларын, баганалар, изоляторлар зыян күргән очракта, эксплуатацияләү рөхсәт ителми.

Электр чыбыкларының өзәләүе яки терәкләргә зарарлануы белән бәйлә тышкы яктырту җайланмаларының эшендә бозылуларны ачыклаганнан соң ук төзәтәргә кирәк;

8.3.11. Сымнарны һәм кабельләрне тышкы яктырту челтәрләренә һәм җайланмаларына үз белдегә белән тоташтыру һәм тоташтыру рөхсәт ителми;

8.3.12. Тышкы яктырту объектларының яки тышкы яктырту чаралары белән тәзмин ителгән объектларның, шулай ук тышкы яктырту объектларына (чараларына) хезмәт күрсәтүче оешмаларның милекчеләре (хужалары) :

1) урамнарның, юлларның тиешле яктыртылуын, терәкләргә һәм яктырткычларның, яктырткыч-төн җайланмаларының сыйфатын күзәтәргә, бозылган яки зыян күргән очракта вакытында ремонт ясарга;

2) билгеләнгән тәртипкә ярашлы рөвештә яктыртуны кабызу һәм сүндерүне күзәтәргә;

3) тышкы яктыртуны урнаштыру, тоту, урнаштыру һәм эксплуатацияләү һәм бизәү кагыйдәләрен үтәргә;

4) тышкы яктырткычларны вакытында алыштырырга.

Аерым яктырткычларның яктылыгын торгызу вакыты җитешсезлекләр ачыкланганнан яки тиешле хәбәр килгәннән соң 10 тәүлектән артмаска тиеш;

8.3.13. Тротуарларда урнашкан мачталар һәм тышкы яктырту терәкләргә тирәсәндәге территорияләргә җыештыру өчен җаваплылык тротуарларны җыештыру өчен җаваплы кешеләргә йөкләнә.

Трансформатор подстанцияләренә, автомат режимда эшләүче башка инженерлык корылмаларына (хезмәт күрсәтүче персоналсыз) якин территорияләргә җыештыру өчен җаваплылык әлеге объектлар урнашкан территорияләргә хужаларына йөкләнә;

8.3.14. Биналарны инженер-техник тәзмин итү өчен билгеләнгән элемент, телевидение, радио, Интернет һәм башка тиешле челтәрләр кабель линияләрен урнаштыру Жир асты ысулы белән (траншеяләрдә, каналларда, тоннельләрдә)башкарыла;

8.3.15. Тышкы коммуникацияләргә биналарга башка ысул белән (һава, жир өстендәге) үткөрү аларны эксплуатацияләүче оешмаларның тиешле техник шартларын алу шартларында жир астында урнаштыру мөмкин булмаган очракта гына рөхсәт ителә;

8.3.16. Асылмалы элемент линияләрен һәм воз сулыш-кабель үтүләрен ныгыту сыйфатында кулланырга ярамай;

1) жәмәгать һәм тимер юл транспорты контакт челтәрләренә һәм тышкы яктырту терәкләргә һәм терәкләргә һәм подвеска элементлары;

- 2) автомобиль юлларын төзекләндерү элементлары: юл коймалары, светофорлар, юл билгеләре урнаштыру өчен билгеләнгән элементлар һәм конструкторлар;
3) биналарның һәм корылмаларның фасадлары, түбәләре, стеналары элементлары (төтен чыгару, вентиляция, телевидение һәм радионың коллектив кабул итү Систем антенналары, фронтоннар, козырькалар, ишекләр, тәрәзәләр);

8.3.17. Рөхсәт ителми:

1) элемтә кабельләрен бер бинадан икенчесенә һава ысулы белән жәю вақытында юлларны кисеп чыгу;

2) кабель запасларын тарату муфтасы шкафыннан читтә урнаштырыгыз;

8.3.18. Милекчеләр (хужалар) техник элемтә чараларын (кабелли, кабельләрен беркетү элементлары, бүлү һәм муфта шкафлары һәм башкалар), шулай ук алар ярдәмдә тоташтырыла торган техник жайланмаларны тиешле хәлдә (изоляция тышчасы өзәлүгә һәм/яки булмауга, буяу булмауга, коррозиягә һәм/яки механик зыянга юл куймау, чыбыкларны бәйләү һәм/яки аларны яктырту таянычлары һәм электр тапшыру линияләре).

9. Төзелеш, ремонт эшләрен башкару.

9.1. Жирне казу яки юл япмаларын ачу белән бәйлә эшләр (прокладка, жир асты коммуникацияләрен реконструкцияләү яки ремонтлау, баганалар һәм шпунт салу, туфракны планлаштыру, бораулау эшләре) Яңа Ибрай авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан бирелгән язма рөхсәт (жир эшләрен башкаруга ордер) булганда гына башкарыла.

Авария эшләре чәлтәр хужалары тарафыннан телефон программасы буенча яки Яңа Ибрай авыл жирлегә башкарма комитетының үвә-домены буенча 3 көн эчәндә рөхсәт рәсмиләштереләп башланьрга мөмкин.

9.2. Ак субай муниципаль бәрәмлегенә Яңа Ибрай авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан комму-никацияләр төзү, реконструкцияләү, ремонтлау буенча эшләр башкаруга рөхсәт бирелә:

- инженерлык коммуникацияләрен саклау өчен жаваплы булган кызыксынган хезмәтләр белән килештерелгән эшләр үткәрү проекты;

Транспорт һәм жәяүлеләр хәрәкәте схемасы, юл хәрәкәте иминлегә буенча дәүләт инспекциясә белән килештерелгән;

- Яңа Ибрай авыл жирлегә башкарма комитеты белән килешенгән эшләрен башкару шартлары;

- эшләрен башкаруның календарь графигы, шулай ук милекчә яки ул вәкаләтлә зат белән жир участогын төзекләндерү турында килешү, аның территориясәндә төзелеш, реконструкция, коммуникацияләрен ремонтлау буенча эшләр башкарылачак.

Юллар, тротуарлар яки газоннар япмасын торгызу кирәклегә белән бәйлә эшләрен башкарганда, жир эшләрен башкаруга рөхсәт юл япмасына, тротуарларга, газоннарга хезмәт күрсәтүчә махсуслаштырылган оешма белән согла-сование буенча гына бирелә.

9.3. Магистраль урамнарның йөрү өлешә астында басымлы коммуникацияләр салу башланмый.

9.4. Эшләүчә жир асты коммуникацияләрен реконструкцияләгәндә магистраль урамнарны йөрү өлешә астыннан чыгаруны күздә тотарга кирәк.

9.5. Жир асты коммуникацияләрен урамнарның йөрү өлешә астында, юллар астында, шулай ук тротуарлар астында, траншея киңлегенә карамастан, автомобиль юлының (тротуарның) йөрү өлешә тулы киңлеккә торгызу шарты белән, тиешлә оешмалар тарафыннан жәелдерергә рөхсәт ителә.

Кирпечне юл өлешә астында урнашкан конструкцияләрдә, жир асты коммуникацияләрендә кулланырга ярамый.

9.6. Яңа төзелгән (реконструкцияләнгән) урамнарны, скверларны ачу мөмкинлеген булдырмау максатыннан, алдагы елда жир асты чәлтәрләрен төзү һәм реконструкцияләү эшләрен башкарырга тиешлә барлык оешмалар, алдагы елның 1 ноябрәне кадәр, Яңа Ибрай авыл жирлегә башкарма комитетына, эшләрен башкаруның фаразланган

сроklarын күрсәтәп, коммуникацияләр салу буенча билгеләнгән эшләр турында хәбәр итәргә тиеш.

9.7. Казу эшләре башланганчы:

- килешкән схема буенча юл билгеләрен кую;
эшләрен башкару урынын саклау, коймаларга эш башкаручы оешманың исеме, эшләрен башкару өчен җаваплы кешенең фамилиясе, оешманың телефон номеры язылган такта элгән.

Стенаны чиста килеш тотарга кирәк, эш башкарганда юл өлеше янында шоферлар һәм җәяүлеләр өчен күрү мөмкинлеген тәэмин итәргә кирәк, тәүлекнең караңгы вакытында кызыл сигнал фонарьлары белән билгеләнгән.

Стенаны тоташ һәм ышанычлы итеп ясарга киңеш ителә, ул поп-данны төзәлеш майданчыгына чит кешеләренә көртми.

Траншеяләр аша җәяүлеләр агымы юнәлешләрендә бер-берсеннән 200 метрдан да ким булмаган ераклыкта күпер-ки төзәргә кирәк.

Эшләрен башкару ябылу, пасс-Жир транспорты маршрутларын үзгәртү белән бәйлә булган очракларда, эш срогы күрсәтелгән тиешле белдерүләрен матбугатка урнаштырырга.

Кирәк булганда билгеләнгән төр типтә рәсмиләштерергә һәм яшеллекләрен сүтәргә яки яңадан утыртырга. Жир асты комму-никацияләрен ремонтлаганда яки реконструкцияләгәндә, аларга кадәр аралыкта коммуникацияләр салганнан соң утыртылган яшеллекләрен сүтү кирәккә барлыкка килсә, бу утырту-көннәрен балансы бәясе кире кайтарылмый.

9.8. Эшләрен башкаруга рөхсәт эш урынында булырга һәм беренче таләп буенча эксплуатация кагыйдәләренә үтәлешен контрольдә тотучы затларга күрсәтәргә тиеш.

9.9. Рөхсәттә эшләренә вакыты һәм шартлары билгеләнә.

9.10. Жир эшләре башланганчы, төзәлеш оешмасы эксплуатация хезмәтләренәң представи-тәйларын чакыра, алар үз комму-никацияләренәң урынын төгәлләргә һәм эшләренәң махсус шартларын язма рәвештә теркәргә тиеш.

Жир эшләрен башкаручы төзәлеш оешмасы аерым шартларны төгәл үтәргә тиеш.

9.11. Әгәр вәкил килмәсә яки аның коммуникациянең төгәл урынын күрсәтүдән баш тартса, тиешле акт төзәлә. Шулай ук вакытта эш алып баручы оешма җитәкчеләккә топоосказанные коммуникацияләр торышы белән җитәкчеләк итә.

9.12. Урамнарның йөрү өлешендә эш башкарганда, тран-муен чикләрендәге асфальт һәм вак ташлар сүтелә һәм эш җитәштерүче тарафыннан махсус билгеләнгән урынга чыгарыла.

Бордюр сүтелә, алга таба ки җайланмалары өчен эш башкару урынында саклана.

Урамнарда, төзәлгән территорияләрдә эшләр башкарганда, туфракны шунда ук сү чыгара.

Кирәк булса, төзәлеш оешмасы туфракны чүплектә планлаштыруны тәэмин итә ала.

9.13. Юл өлеше һәм тротуарлар астындагы траншеяләр катламлы тыгызлау һәм су сибү белән ком һәм ком фунты белән күмелә.

Газоннардагы траншеяләр җирле туфрак белән күмелә, тыгызлана, пло-дород катламы торгызыла һәм үлән чөчелә.

9.14. Геодезия төшерелгәнче траншеяне күмеп кую рөхсәт ителми. Жир эшләрен башкаруга рөхсәт алган оешма-ции эш тәмамланганчы геодезия төшерелүен хәбәр итәргә тиеш.

9.15. Эшләрен төзәкләндерелмәгән территорияләрдә башкарганда, траншеянең бер ягында эшкөртелгән туфракны склад-җыю рөхсәт ителә.

8.9.18. Траншеяне кирәкле тыгызлаусыз яки җир эшләре кагыйдәләрен бозмыйча кондицион булмаган туфрак белән күмгәндә вәкаләтле вазифаи затлар гаепле затларны административ җаваплылыкка тарту өчен протокол төзәргә хокукы.

9.16. Жир асты коммуникацияләре өстендә дә, ремонт-тергәзелеш эшләре башкарылмаган, өмма ремонт-тергәзелеш эшләре үткәрелгәннән соң 2 ел эчендә барлыкка

килгән, бер тапкыр эш башкаруга карар алган оешмалар тарафыннан төүлек дөвамында юкка чыгарылырга тиеш.

Жир асты коммуникацияләрендөге аварияләр аркасында барлыкка килгән бозлар ор-ганизацияләр коммуникацияләр хужалары яки килешү нигезендө махсус оешмаларга коммуникацияләр хужалары хисабына юкка чыгарыла.

9.17. Коммуникацияләрне төзөгөндө, ремонтлаганда, реконструкцияләгөндө, про-сро-чен ордерлары буенча эш алып бару жир эшләрен үз белдеге белән башкару дип таныла.

10. Муниципаль берәмлектө хайваннарны тоту

10.1 Гомуми нигезләмөлөр

10.1.1. Кагыйдөлөр Россия Федерациясенөң башка норматив хокукий актлары нигезендө эшлөнгөн, алар торак пунктта йорт хайваннарын, терлекләрне һәм кошларны тотуга, территорияләрнең санитар торышына, хайваннарны яклауга таләпләрне билгели һәм аларның ведомствога буйсынуына карамастан, барлык физик һәм юридик затларга (предприятиелөр, учреждениелөр һәм орган-зацияләргө) кагыла.

10.1.2. Йорт хайваннарына, терлеккө һәм кошларга милек турында гомуми кагыйдөлөр кулланыла. Йорт хайваны хужасыннан суд карары буенча яки гамәлдөге законнарда каралган башка төртиптө тартып алырга мөмкин.

10.1.3. Муниципаль берәмлек территориясендө авыл хужалыгы хайваннарын озата баручыларсыз йөртү тыела.

10.2. Этләрне һәм мөчеләрне тоту таләплөрө

10.2.1. Эт, мөчө хужасы булып хайваннарны карау белән шөгильләнүчө физик яки юридик зат санала, шул исәптән хужасыз хайваннарны тотуга кабул иткән кешеләр дө. Физик затның территориясендө даими яшөүчө хайван, өлегө физик затның хайваннары дип санала. Тия (учреждение, оешма) предприятиесе территориясендө яшөүчө һәм саклау яки башка функцияләрне үтөргө чакырылган хайван өлегө юридик затныкы дип санала.

10.2.2. Хайваннарны тоту өчен гомуми таләплөр:

- хайваннарны тикшерү, профилактик прививкалар, диагностик тикшеренүлөр өчен даими бирү. 3 айлык яшөтән башлап барлык этләр дө котыру авыруына каршы прививка ясатырга тиеш;

йорт һәм аның тирәсендөге территориянең санитар хәлен саклау. Гомуми файдаланудагы урыннарда, балалар мөйданчыкларында, тротуарларда һ. б. хайваннарга калдырылган экскрементларны хайван хужасы жьырга тиеш;

торак биналарда, шулай ук ишегалдында һәм урамда этләр йөргөндө кичкө 23 сөгатьтән иртөнгө 7 сөгатькө кадәр тынлык һәм тынычлык тәэмин итү;

хайваннарның караучысыз яшөвен булдырмау (караучысыз хайваннар булып жөмөгөт урыннарында озата баручы затсыз һәм муенсасыз булган, хужалары тарафыннан кыска вакытка бөйлөнөштө калдырылганнардан тыш, со-баклар һәм мөчелөр санала);

торак пункт территориясендө караучысыз хайваннар туплану мөмкинлеген булдырмау.

10.2.3. Тыю:

хайваннарны хайван зурлыгына туры килмөгөн камераларда, будкаларда, вольерларда һәм башка корылмаларда тоту;

- этләрне кешелөргө яки хайваннарга агулау;

- хайваннарны үз-үзөңне йөртү өчен Чыгару;

хайван тирелөрө, ит, башка чимал куллану максатыннан этләр һәм мөчеләрне үрчөтү, тоту һәм тоту;

кешөләрнең күплөп су коену урыннарында су объектларында этләрне юарга;

бу максатлар өчен билгелөнмөгөн урыннарда хайваннар һәм кошлар көтүө: ишегалларында күп фатирлы торак йортлар, паркларда, скверларда, хастаханөлөр территориясендө, спорт һәм балалар мөйданчыкларында һ. б.

- күп фатирлы йорт ишегалларында һәм торак пункт урамнарында йорт хайваннарын һәм кошларын сую тыела.

10.2.4. Торак биналарда тотылган йорт хайваннары саны гражданның сәламәтлеген саклау, санитар-эпидемиологик иминлек өлкәсендә Федераль закон таләпләренә туры килергә тиешле шартлар белән билгеләнә;

-милекләрендә яки файдалануында жир кишәрлеге булган эт хужаларына этне ирекле тотарга яки төнлә сак хезмәтә өчен ишегалдына чыгарырга рөхсәт ителә, тик участка кергәндә ишегалдында со-Бакы булу турында кисәтү язуы булганда гына, шул ук вакытта жир кишәрлеге тулысынча көртәләнергә һәм этнең аның чикләреннән чыгу мөмкинлегә булмаска тиеш.

10.2.5. Хужалык субъектлары тарафыннан хайваннарны тоту:

хужалык субъектлары хайваннарны даими карау белән тәэмин иткән очракта хайваннарны тотуга рөхсәт ителә;

-бу максатлар өчен махсус жиһазландырылган биналар (уриннар)булганда оешмаларда, учреждениеләрдә, предприятиеләрдә хайваннарны тоту тыела;

- хайваннарның контрольсез үрчүен туктату максатыннан хужалык итүче субъектка хайваннарны стерильләштерергә кушалар;

- предприятие тарафыннан хайваннарны тоту өлегә һәм аның тирәсендәге территориядә булган кешеләрнең иминлек нормаларына туры килергә тиеш;

- предприятие территориясен саклау өчен вольерларда яки бөйлөнөштә тотылган каравыл этләрен жибәрү, өлегә терри-ториядә кунакларның булмавына алдан ук инанып кына кирәк, шул ук вакытта эт муенсада булырга тиеш;

- көргәндә, предприятие территориясенә кергәндә, этләр тарафыннан территорияне саклау турында кисәтү тактасы эленеп торырга тиеш.

10.2.6. Этләрне йөртү тәртибе:

этләрне изоляцияләнган территорияләрдән гомуми ишегалларына, урамга ко-ротком бөйләвечтә (зур этләрне бөйләвечтә һәм муенында)чыгарырга кирәк;

кешеләрнең күпләп жыелу урыннарында этләр хужалары белән бергә бауда һәм муенсада булырга тиеш;

- этне өлегә кагыйдәләренә үтәп, аз кешелә урыннарда гына бөйдән төшерергә мөмкин.

Исәреп хәлдә булган кешеләргә, шулай ук 14 яшьтән көчөрәк булган кешеләргә үзегез каравылчы, сугышчы, зрә һәм явыз этләр (явыз эт хайван, чит кешеләргә, башка хайваннарга карата агрессиянең ачык билгеләрен күрсәтәп, хужасын, территориясен, нәселен яклау белән бөйлә булмаган) йөрү һәм алар белән жәмөгәт урыннарында һәм транспортта күренү тыела;

- балалар мөйданчыкларында, стадионнарда, мөктәпкөчә, мөктәп һәм башка белем биру учреждениеләре территориясендә этләрне ирекле йөртү тыела.

10.2.7. Авыл жирлегә администрациясә урамда яки башка жәмөгәт урыннарында йөртүчә затсыз, тоқымына һәм билгеләнөшөнә карамастан (шул исәптән номерлы муенсалы) күчмә хайваннарны тотарга хоуклы.

10.2.8. Үлгән хайваннарны тоту һәм утильләштерү килешүләр буенча муниципаль-паль оешмасы бюджетында каралган акчалар чикләрендә башкарыла.

10.3. Эт һәм мөчә хужаларының хоуклары һәм бурычлары

10.3.1. Хайван хужалары хоуклы:

10.3.1.1. Үз хайваннарыгызны махсус клубларда төркөргә, аларга паспортлар алырга, аларда инфекцион авыруларга, ветеринария хезмәтә үткөргән дегельминтизацияләргә каршы профилактик прививкаларны даими үткөрү чагыдырга тиеш.

10.3.1.2. Чикләнган вакытка этегезне кибет яки башка учреждение янында кыска аркан белән бөйләп калдырырга (зур этне бары тик муенсада гына).

10.3.1.3. Хайваннарны жәмөгәт транспортында билгеләнган төртиптә йөртү.

10.3.2. Хайван хужалары бурычлы:

10.3.2.1. Гамәлдәге санитар кагыйдәләренә һәм гигиена нормативларын үтөүдә, эпидемиягә каршы һәм сани-тарно-гигиена чараларын үтөүдә чагыла торган халыкның сани-тар-эпидемиологик иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге законнары төгөл үтөргә.

Күрсәтелгән таләпләр үтөлмөгән очракта хайван хужалары гамәлдәге закон нигезендә административ җаваплылыкка тартыла.

10.3.2.2. Ветеринария һәм җәмәгать иминлегә таләпләрен үтәү, хайванның үз-үзен тотышын тәмин итү, ул тирә-юньдәге кешеләр һәм башка хайваннар өчен куркыныч тудырмый, тоту

сакчы этләренә ныклы бөйләнештә, этләренә бөйләнештән ябык ишегалларында гына төшерергә, аларның качу мөмкинлеген булдырмаска.

10.3.2.3. Кешенә яки башка хайванны төшлөгән хайванны тикшерү өчен ветеринария учреждениесенә, ө зыян күргән кешенә медицина учреждениесенә шунда ук алып барырга.

10.3.2.4. Ветеринария учреждениеләренә жи-вотларның кинет һәлак булу очраklары, аларның гадәти булмаган төртибе, кинет агрессиясә яки хайваннарны кыргый ерткычлар төшлөү очраklары турында шунда ук хәбәр итәргә.

10.3.2.5. Хайваннарның мәетләрен ташлауга юл куймаска.

10.3.2.6. Этләренә һәм мөчеләренә балалар мөйданчыklарына, мөгариф, медицина, сөүдә учреждениеләренә һәм оешмаларына һәм башка гомуми файдалану урыннарына кертмәскә.

10.3.2.7. Тынычлык һәм тынычлыкны кичкә 23 сәгатьтән иртәнгә 7 сәгатькә кадәр, шулай ук территорияләренәң чисталыгын тәмин итәргә .

10.3.2.8. Хайванны алга таба тоту мөмкин булмаса, хужа аны башка гражданның яки оешмаларга тапшырырга тиеш. Хайваннан баш тарту хужаның хайванга карата хоукларын һәм бурычларын башка кеше сатып алганчы туктатмый.

10.4. Төрлек, кош-корт һәм бал кортларын тоту таләпләре

10.4.1. Хайваннар һәм кошлар хужалары башка хайваннарга һәм кешеләргә куркыныч йогынтысын булдырмаска, шулай ук тирә-юньдәгеләр өчен санитар нормалар белән бергә тынлык тәмин итәргә, гамәлдәге санитар-гигиена һәм ветеринария кагыйдәләрен үтәргә тиеш.

10.4.2. Йорт хайваннарын һәм кошларны санитар-эпидемиологик кагыйдәләренә үтөүчә хужалык корылмаларында тотарга рөхсәт ителә, андагы нормаларга ярашлы рөвештә хайваннарны тоту һәм үрчәтү өчен бинадан торак төзелеш объектларына кадәр аралар билгеләнгән.

ара	Баш саны (шт.)						
	дуңгыз	сыер, үгез	сарык, көҗә	Ана куян	Кошлар	Атлар	Нутрия
10 м	до 5	до 5	до 10	до 10	до 30	до 5	до 5
20 м	до 8	до 8	до 15	до 20	до 45	до 8	до 8
30 м	от 10 до 15	от 10 до 15	от 20 до 25	до 30	от 60 до 75	до 10	до 10
40 м	от 15	от 15	от 25	до 40	от 75	до 15	до 15

10.4.3. РФ Авыл хужалыгы министрлыгының 27.03.2006 елгы 90 номерлы «кошлар гриппына каршы көрәш кагыйдәләрен раслау турында» гы Боерыгына ярашлы рөвештә кош хужалары:

кошлар авыруының барлыкка килүен кисәтүчә хужалык һәм ветеринария чараларын гамәлгә ашырырга;

- ветеринария өлкәсендә белгечләргә аларның таләпләре буенча кошларны тикшерү өчен бирергә;

- ветеринария өлкәсендә белгечләренәң кошлар гриппын профилактикалау һәм аңа каршы көрәш буенча чаралар үткөрү турындагы күрсәтмәләрен үтәргә;

кошлар гриппы белән авыруны кисәтү буенча чикләү чараларын үткөрүне тәмин итү;

ветеринария өлкәсендәге белгечләргә кошларның кинәт үлемә яки бер вакытлыча массакуләм авыру очраklары, шулай ук аларның гадәти булмаган төртибе турында хәбәр итәргә;

белгечләр килгәнче, авыруда шикләнелгән кошларны изоляцияләү буенча чаралар күрергә.

10.4.4. Шәхси хужалыкларда авыру хайваннарны ачыклаганда, аларны суялар, зарланганнарны сәламәт терлектән аерып тоталар, шулай ук көтүлек өлеше дә бар. Авыру хайваннардан сөт сөт заводына тапшырыла. Хайваннарны сату, сатып алу, сую, күчерү, терлекчелек продукциясен сатуны Хайваннар авыруларына каршы көреш буенча район станциясе ветеринария белгечләре белән генә башкарырга.

10.4.5. Биологик калдыкларны жыю, утильләштерү һәм юк итүнең ветеринария-санитария кагыйдәләре нигезендә, хайван хужалары, хайван үлгәннән соң бер тәүлектән дә артык булмаган вакыт эчендә, абортланган яки үле туган баланы тапканнан соң, бу хакта ветеринария белгеченә хәбәр итәргә тиеш, ул тикшерү нәтижеләре буенча биологик калдыкларны утильләштерү яки юк итү тәртибен билгели. Биологик калдыкларны эшкәртү яки күмү (яндыру) өчен китерү бурычы хужага йөкләнә.

10.4.6 РФ Хөкүмәтенен 23.10.1993 елгы 1090 номерлы карары нигезендә (ред. 10.05.2010) юл хәрәкәте кагыйдәләре турында

- юлдагы хайваннарны, кагыйдә буларак, тәүлекнең якты вакытында куарга кирәк. Йөгөрүчеләр хайваннарны юлның уң ягына мөмкин кадәр якынарақ юнәлтәргә тиеш.

10.4.7. Авыл хужалыгы хайваннарын көтү Новообрайкинский авыл җирлеге махсус бүлеп бергән көтү урыннарында хужасы яки ул-вәкаләтле зат күзәтүе астында башкарыла.

10.4.8. Тыю:

йорт хайваннарын һәм кошларны санитар-техник таләпләргә җавап бирмәгән биналарда тоту, хайваннарны һәм кошларны урамнарда, майданнарда, скверларда һәм паркларда чыгару.

авыл хужалыгы хайваннарын торак пункт территориясендә озата баручы затларсыз күчерү;

бу максатлар өчен билгеләнмәгән урыннарда хайваннар һәм кошлар көтүе.

- юлда хайваннарны күзәтүсез калдырырга;

10.4.9. Физик яки юридик затлар умарталарны бал кортлары гаиләләре белән урнаштыралар зоотехник һәм

бал кортларын тотуның ветеринария-санитар нормалары һәм кагыйдәләре.

Умарталар бал кортлары гаиләләре белән учреждениеләрдән шундый ераклыкта урнашалар

сәламәтлек саклау, мәгариф учреждениеләре, мәктәпкәчә тәрбия учреждениеләре, кешеләрнең иминлеген тәэмин итүче мәдәният учреждениеләре.

Умарталар бал кортлары гаиләләре белән җир участогында урнашалар, ераклыкта якынарақ түгел караганда:

Күрше җир участогы чигеннән 10 метр ераклыкта, югыйсә бал кортлары гаиләләре белән умарталар ике метрдан да ким булмаган биеклектә урнаштырылырга яки күрше җир участогыннан бина, корылма, корылма, тоташ койма яки ике метрдан да ким булмаган биеклектәге куе ку-старник белән аерылырга тиеш;

Кешеләр йөри торган сукмакка кадәр 10 метр;

Авыл яны юлына кадәр 20 метр;

100 метрдан сулыктарга кадәр, алар гомуми ял итү, спорт, кешеләрнең башка күпләп жыелу урыннары, шулай ук хайваннарны су эчертү өчен кулланыла;

10.4.10. Күчмә умарталарны бал жыю чыганакларында башка күчмә яки стационар умарталардан шундый ераклыкта урнаштыралар, анда бал кортлары гаиләләрен продуктив тоту, авыл хужалыгы үсәмлеләрен һәм җимеш агачларын нәтиҗәле пычрату тәэмин ителә.

Бал кортларының очу юлында күчмә умарталарны башка, элек урнаштырылган умартадан бал жыю чыганакларына урнаштыру рәхсәт ителми.

10.4.11. Гражданнарға һәм юридик затларға күчмә умарталык урнаштырылганнан соң, аның турында мәғлүматны сакларға һәм умарталыкның ветеринария-санитар паспортын авыл җирлеге администрациясенә күрсәтергә кирәк.

10.5. Терлек һәм кош-корт хужаларының бурычлары

Терлек һәм кош-корт хужалары бурычлы:

10.5.1. Терлек һәм кошларны биологик үзенчәлекләренә карап тоту, аларны кешәлекле тоту, караучысыз калдырмау, ризык һәм су, кыйнау һәм авыру очрагында вақытында ветеринария ярдәменә мөрәжәгать итү.

10.5.1.1. Терлек һәм кошлар тотылган биналарны, шулай ук янәшәдәге территорияне чисталыкта тотарга.

10.5.1.2. Терлек һәм кошларны ветеринария табибына тикшерү, диагностика тикшеренүләр, саклагыч прививкалар һәм дөвалау-профилактика образлары боток өчен вақытында бирергә.

10.5.2. Африка дуңгыз чумасы таралуын кисәтү чараларын гамәлгә ашырганда хайваннар хужаларының һәм терлекчелек продуктлары җитештерүчеләрнең бурычлары.

10.5.2.1. Хайваннар хужалары һәм терлекчелек продуктлары җитештерүчеләр Африка дуңгыз чумасы таралуын кисәтү чараларын үткәргәндә:

1) дәүләт ветеринария күзәтчелеген гамәлгә ашырырга вәкаләтле затларга дәүләт ветеринария күзәтчелеген гамәлгә ашыру өчен аларга караган хужалык биналарына, корылмаларына һәм коралларына киртәсез керүне тәэмин итү;

2) Африка дуңгыз чумасын кисәтү-көтүне һәм терлекчелек продуктларын ветеринария-санитария ягыннан куркынычсызлыкны тәэмин итүче хужалык һәм ветеринария чараларын гамәлгә ашырырга, терлекчелек азыкларын саклау һәм эшкөртү өчен терлекчелек биналарын һәм корылмаларын тиешле хәлдә тотарга, әйләнә-тирә мохитне калдыклар белән пычратуга юл куймаска терлекчелек;

3) дуңгызларны тикшерү өчен ветеринария өлкәсендә белгечләргә аларның таләпләре буенча бирергә, күрсәтелгән белгечләргә дуңгызларның кинәт үлеме яки бер үк вақытта күпләп авыру очраклары, шулай ук аларның гадәти булмаган тәртибе турында шунда ук хәбәр итәргә;

4) ветеринария өлкәсендә белгечләр килгәнче, авыруда үскән дуңгызларны изоляцияләү буенча чаралар күрергә;

5) хайваннарны ташу һәм сую, терлекчелек продуктларын эшкөртү, саклау һәм сатуның билгеләнгән ветеринария-санитар кагыйдәләрен үтәргә;

6) Африка дуңгыз чумасын профилактикалау буенча чаралар үткөрү турында ветеринария өлкәсендә белгечләр күрсәтмәләрен үтәргә.

10.6. Йорт хайваннары хужаларының җаваплылыгы

(этләр, мәчеләр), терлекләр һәм кошлар

10.6.1. Әлеге кагыйдәләргә үтәмәгән өчен йорт хайваннары, этләр, мәчеләр, терлек һәм кош-корт хужалары гамәлдәге законнар нигезендә җаваплы, ТР Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеге Башкарма комитетының кул-йөртүчәсе административ хокук бозулар турында беркетмәләр тезергә вәкаләтле, Яңа Ибрай авыл җирлеге башлыгының 15.10.2014 елның 2 номерлы карары

10.6.2. Гражданнарның сәламәтлегенә китерелгән зыян, яки этләр, мәчеләр, терлекләр һәм кошлар тарафыннан милеккә китерелгән зыян, суд карары буенча, закон нигезендә билгеләнгән тәртиптә кайтарыла.

11. Автотранспорт чараларын тоту һәм урнаштыру

11.1 тыела:

транспорт чараларын балалар майданчыкларында, газоннарда, бордюрларга керү белән, жәяүлеләр юлларында, яшеллекләргә булган территорияләрдә, елның вақытына карамастан, автомобильләр йөрүенә, жәяүлеләр үтүенә, территорияләргә жыештыру-

га, ашыгыч хезмэтләр автомашиналары йөрүенә, башка махсус транспортка комачаулаучы башка урыннарда парковкаларга;
йорт хужалыгы территориясендә ташландык транспорт чарасы дип танылырга мөмкин булган комплектланмаган (төзек булмаган) транспорт чарасын сакларга, автомобильләр йөрүенә, жәяүлеләр үтүенә, территорияне жыештыруга Комачаулым, Яңа Ибрай авыл җирлеге башкарма комитеты билгеләгән төр типтә эвакуацияленергә тиеш.

12. Җирләү урыннары

12.1. Зиратлар территориясендә кунаклар жәмәгәт төртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

12.2. Зират территориясендә килүчеләргә тыела:

һәйкәлләрне, зират җиһазларын бозу, территорияне пычрату;

яшеллекләрне вату, чөчөкләрне ерту;

- этләр йөртү, йорт хайваннары көтү;

учаклар ягу, ком, балчык чыгару;

велосипедларда, мопедларда, мотороллерларда, мотоциклларда йөрү,

зират территориясе автомобиль транспортында, инвалидлардан тыш;

- спиртлы эчемлекләр эчәргә.

13. Кагыйдәләренең үтөлешен контрольдә тоту

12.1. Әлеге муниципаль кагыйдәләренең үтөлешен контрольдә тотуны Аксубай муниципаль районы Яңа Ибрай авыл җирлеге башкарма комитеты тәэмин итә. 12.2. Эчке эшләр органнары;

12.3. Санитар-эпидемиологик күзәтчелек органнары;

12.4. Аксубай районы хакимиятенең архитектура, шәһәр төзелеше бүлеге;

12.5. Районның торак пунктларын төзекләндерү һәм санитар тоту өлкәсендә билгеләнгән нормаларны һәм кагыйдәләрне үтәүне чикләүче башка билгеләнгән төр типтә вәкаләтле органнар (вазыйфаи затлар);

12.6. Кагыйдәләрне бозуда гаеплеләр административ хокук бозулар турындагы закон нигезендә административ җаваплылыкка тартыла.

12.7. Әлеге кагыйдәләрне бозган өчен юридик һәм физик затлар Россия Федерациясе законнары нигезендә дисциплинар, административ, гражданлык-хокукий җаваплылык тоталар.

12.8. Үзләренең законсыз гамәлләре яки эш итмәүләре белән авыл җирлегенә зыян китергән юридик һәм физик затлар китерелгән зыянны капларга тиеш.

12.9. Зыянны каплаудан баш тарткан очракта, зыянны суд төртибендә түләтә.

12.10. Административ җаваплылык чараларын куллану бозучыны ул китергән матди зыянны гамәлдәге законнарға ярашлы рәвештә каплау һәм рөхсәт ителгән бозуларны бетерү бурычыннан азат итми.